

Školní vzdělávací program pro školní družinu při
Základní škole Pardubice – Polabiny,
Družstevní 305

KAMARÁDI

Motto: „Všichni dospělí byli dětmi, ale málokdo si na to pamatuje“

Obsah:

I.	Charakteristika školní družiny	3
II.	Cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině.....	3
III.	Délka vzdělávání	3
IV.	Formy činnosti ve školní družině	3
V.	Obsah a časový plán	4
VI.	Hodnotící kritéria:.....	4
VII.	Podmínky přijímání uchazečů	4
VIII.	Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	5
IX.	Materiální podmínky	5
X.	Personální podmínky	5
XI.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	5
XII.	Ekonomické podmínky.....	5
XIII.	Obsah činnosti ŠD	5
XIV.	Metody zájmového vzdělávání ve školní družině	7
XV.	Praktická činnost školní družiny.....	8
1.	Tematický celek – PODZIM - září – Všichni jsme kamarádi	8
2.	Tematický celek – PODZIM - říjen – Pan Podzim vypráví	10
3.	Tematický celek - PODZIM - listopad – Poznáváme svět.....	12
4.	Tematický celek – ZIMA - prosinec- Nastal čas vánoční	14
5.	Tematický celek – ZIMA – leden – Zima, zima tu je.....	17
6.	Tematický celek – ZIMA – únor - Místo, kde bydlím	19
7.	Tematický celek – JARO – březen – Svět kolem nás se probouzí.....	20
8.	Tematický celek – JARO – duben – Modrá planeta – naše planeta.....	23
9.	Tematický celek – LÉTO – květen – Co mi řekl semafor.....	24
10.	Tematický celek – LÉTO – červen – Na celém světě jsou děti.....	26
XVI.	ZÁVĚR.....	28

I. Charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena podle zákona 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání. Činnost školní družiny se řídí vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání. Naše školní družina je určena pro žáky 1. stupně, kapacita je 210.

II. Cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině

Výchovná práce ve školní družině má svá specifika a liší se od organizace vzdělávání ve škole. Základním prostředkem činnosti je hra založená na prožitku žáků, která obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí. Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi.

Jsou to:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanská
- kompetence k trávení volného času
- kompetence digitální

Naše školní družina nabízí:

- zájmové vzdělávání formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostné akce a spontánní aktivity, umožňujeme žákům odpočinek a přípravu na vyučování
- vedeme žáky ke smysluplnému využívání volného času a vybavujeme je dostatkem námětů pro vyplňování volného času
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- oddělení sestavená z žáků různých věkových skupin umožňují starším žákům předávat své zkušenosti a dovednosti mladším, všechny žáky vedeme k tomu, aby se vzájemně respektovali

III. Délka vzdělávání

Vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, to znamená na 5 let.

IV. Formy činnosti ve školní družině

- Základním prostředkem činnosti ve školní družině je hra, která navozuje nové zážitky, obohacuje sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti účastníků.
- pravidelná činnost – každodenní činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity
- spontánní aktivity – jedná se o činnosti následující po organizované činnosti, zahrnují ranní hry, odpolední klidové činnosti a pobyty venku
- příležitostné činnosti – přesahují rámec jednoho oddělení, nejsou zahrnuty do týdenní skladby

V. Obsah a časový plán

Obsah vzdělávání vychází z rámcového vzdělávacího programu pro základní školy, vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme.
- Lidé kolem nás.
- Lidé a čas.
- Rozmanitost přírody.
- Člověk a jeho zdraví.

Časový plán

Školní vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, na pět let.

Je to inspirativní dokument, obsahuje výběr činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků oddělení, s nímž pracují, V rámci jednotlivých tematických okruhů plánujeme činnosti ve třech možných úrovních:

- **řízená organizovaná činnost** podle týdenní skladby zaměstnání
- **příležitostné akce** k vybranému tématu přesahující rámec jednoho oddělení
- **průběžné každodenní působení** vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu

Součástí časového plánu je evaluační plán. Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

- a) **individuální** – každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci, snaží se o evaluaci vzdělávacího procesu, což jí umožní jeho případnou úpravu
- b) **týmové** – metodické sdružení vychovatelek průběžně ústně hodnotí svou činnost, stanovuje společně postup na další období, provádí případné úpravy vzdělávacího plánu.

VI. Hodnotící kritéria:

- podmínky činnosti (vhodnost uspořádání a vybavení prostředí)
- organizace činnosti (motivace, respektování zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifík jednotlivých žáků, zajištění bezpečnosti)
- činnost vychovatelky (jednání se žáky, způsob komunikace, pestrost činnosti, navozování tvůrčí atmosféry)

VII. Podmínky přijímání uchazečů

1. Zápis do školní družiny (dále jen ŠD) probíhá vždy první den příslušného školního roku.
2. O přijetí žáka do činnosti družiny rozhoduje ředitel školy a vedoucí vychovatelka ŠD na základě písemné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky. V přihlášce musí být uveden čas a způsob odchodu žáka z družiny.
3. Umístění žáka v ŠD není nárokové.
4. Kritéria pro přijímání žáků do ŠD:
  - Naplňování do maximální kapacity 210 žáků.
  - Přednostní přijímání žáků z 1. a 2. tříd.
  - Ostatní žáci budou umístováni v případě volné kapacity ŠD s přihlédnutím k individuálním potřebám rodiny.

5. Žáka lze přijmout do ŠD kdykoli v průběhu školního roku, pokud počet zapsaných žáků nepřekročí stanovenou kapacitu.
6. Docházku do ŠD lze ukončit pouze písemně kdykoliv v průběhu vzdělávání.

VIII. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění věnována při jejich začleňování do volnočasových aktivit průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Spolupracujeme se školním psychologem, speciálním pedagogem a výchovným poradcem.

IX. Materiální podmínky

Školní družina vlastní prostory nemá, pracujeme v kmenových třídách. Výhodou je, že žáci prostředí znají, nemusejí se příliš přemísťovat. Nevýhodou je, že jsou po celou dobu pobytu v ŠD v prostředí, kde probíhá výuka. Toto je náročnější i na neustálé dodržování pořádku při všech činnostech. K dalšímu využití máme k dispozici tělocvičnu, školní hřiště, cvičnou kuchyňku, počítačové učebny, keramickou dílnu. Velkou výhodou je, že máme vlastní zahrádku a lanáček s průlezkami, pískovištěm a herními prvky.

X. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Odborné zaměření si vychovatelky nadále prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem.

XI. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD tvoří se ZŠ jednu právnickou osobu, proto je bezpečnost a ochrana zdraví žáků zajišťována v rámci celé školy. Školní řád stanovuje obecná pravidla chování žáků ve škole, z něho vycházejí jednotlivé vnitřní řády. S Vnitřním řádem ŠD žáky seznamujeme na začátku školního roku. O tomto provádíme záznam do pedagogické dokumentace. Pokud využíváme jiné učebny, řídíme se vnitřním řádem těchto učeben. Při činnostech a akcích v ŠD jsou žáci opakovaně poučovani o bezpečnosti a chování. Družina má na zřeteli i bezpečnost sociální a emocionální.

Dbáme o:

- klidné prostředí a příznivé sociální klima (otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému)
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věkovou přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka
- ochranu žáků před násilím, šikanou, kyberšikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek ke spoluúčasti žáků na životě školy a školní družiny
- včasnou informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti družiny

XII. Ekonomické podmínky

Úhrada za školní družinu je stanovena zřizovatelem školy.

XIII. Obsah činnosti ŠD

U žáků rozvíjíme tyto kompetence:

1. Kompetence k učení

- žák se učí s chutí
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- získané poznatky dává do souvislosti
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

2. Kompetence k řešení problémů

- žák se učí problém pochopit
- hledá různé způsoby řešení
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- rozpozná a uvědomuje si chybu, opraví ji
- je flexibilní, přizpůsobuje se změnám
- učí se obhájit svá rozhodnutí
- započatou činnost dokončuje
- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli

3. Kompetence komunikativní

- žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci
- formuje svoje názory a myšlenky srozumitelně a v logickém sledu
- umí vyjádřit vlastní názor
- vyjadřuje se kultivovaně
- když vystupuje před ostatními, sleduje jejich chování, naslouchá druhým
- zeptá se, když něčemu nerozumí

4. Kompetence sociální a interpersonální

- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- při obtížích hledá pomoc spolužáků
- pod vedením vychovatelky navrhuje, co by se příště mohlo dělat jinak
- při potížích nesvaluje vinu na druhé
- účelně spolupracuje ve skupině
- podílí se na příjemné atmosféře ve skupině
- pokud nezvládne své chování, omluví se
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení

5. Kompetence občanské

- žák si uvědomuje svá práva a práva druhých, vnímá nespravedlnost
- rozpozná agresivitu, šikanu, dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i druhých
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí
- váží si tradice a kulturního dědictví
- podílí se na ochraně životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- žák umí účelně trávit volný čas
- vybírá přiměřené aktivity
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- rozvíjí své zájmy a záliby
- umí vhodně relaxovat
- rozvíjí nadání

7. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

XIV. Metody zájmového vzdělávání ve školní družině

- výklad
- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění
- doplňování textů, zápisů
- centra aktivit
- exkurze, výlety
- beseda
- práce s mapou, atlasem
- rozhovor
- spolupráce s rodičem a veřejnosti
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- praktické dovednosti
- multimediální výchova
- poznávání rostlin, přírodnin a živočichů
- sportovní soutěže
- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické
- relaxace
- pohybové aktivity
- práce s informacemi
- diskuse
- zájmové útvary – kroužky
- vycházky
- plnění projektů
- ankety
- dotazníky

- evaluační metody
- environmentální výchova

XV. Praktická činnost školní družiny

Činnost školní družiny je členěna na tematické celky podle ročních období na podzim, zima, jaro, léto. Dále pak na činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, příprava na vyučování. Zájmové činnosti jsou rozděleny na pracovní-technické, esteticko-výchovné, sportovní a přírodovědné.

Tematický celek **PODZIM**

- Všichni jsme kamarádi
- Pan Podzim vypráví
- Poznáváme svět

Tematický celek **ZIMA**

- Nastal čas Vánoční
- Zima, zima je tu
- Místo, kde bydlím

Tematický celek **JARO**

- Svět kolem nás se probouzí
- Modrá planeta – naše planeta

Tematický celek **LÉTO**

- Co mi řekl semafor
- Na celém světě jsou děti

1. Tematický celek – PODZIM - září – Všichni jsme kamarádi

Cíle:

- přizpůsobení se podmínkám a vyrovnáním se změnami
- orientace v prostorách ZŠ, jejich využití
- komunikace s dospělým i kamarádem
- učit se reagovat na pokyny a dění okolo nás
- učit se sdělovat pocity a zážitky
- osvojovat si praktické dovednosti
- všimnout si a hodnotit chování své i druhých
- pravidla soužití – určení práv, ale i povinnosti a jejich dodržování
- mít pochopení pro druhé, stát si za svým názorem, ale učit se odpouštět
- hledat radost z tvoření
- hry na stmelení kolektivu
- vědět, že když řešení problému přesahuje jeho síly, má se obrátit na osobu zkušenější
- budovat pocit bezpečí
- bezpečná cesta do školy

Klíčové kompetence:

1. Sociální a interpersonální kompetence:

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis
- respektuje dohodnutá pravidla

2. Občanská kompetence:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně
- chová se zodpovědně i s ohledem na zdravé a nebezpečné prostředí

Vzdělávací nabídka:

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci žáka v prostředí ŠD
- seznamovat se s novými hrami
- činnosti seznamující se s kamarády
- stolní hry

Očekávané výstupy:

- zná třídu, kamarády, učitele, vychovatele
- nebojí se vyjádřit nahlas
- zná pravidla chování
- pozná střídání činností
- zvládne bezpečnou cestu do školy - být viděn a vidět
- každá věc má své místo – už to zná samo

Metody a formy práce:

- výklad
- skupinová práce
- komunitní okruh
- vyprávění
- rozhovor
- spolupráce s rodiči
- práce s informacemi
- diskuze
- dotazníky

Environmentální vzdělávání:

- sběr přírodnin
- úklid zahrady
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- miminko – dítě – dospělý

Primární prevence:

- adaptace, rozvíjení kamarádských vztahů, poznávání prostředí

Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Další aktivity:

- sportovní odpoledne
- Zlatá přilba – jízda zručnosti
- podzimní dílna
- sběr kaštanů a žaludů
- vycházky do okolí školy
- hokejbalový turnaj
- vystoupení na Polabinské pouti

2. Tematický celek – PODZIM - říjen – Pan Podzim vypráví

Cíle:

- znát pravidla zdvořilého chování
- uznávat práva druhých
- všimnout si věcí, lidí a dějů kolem sebe, získané poznatky sdělit druhým
- seznamovat se s potřebou vzájemní pomoci
- vést k uvědomění si vlastních schopností a možností ve vztahu k druhým (utěšit, pomoci.)
- podporovat komunikaci a odvahu komunikovat
- podporovat vyjádření pocitů a potřeb
- bezpečné chování v dopravě
- rozvoj vztahu k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou
- zodpovědnost k přírodě – ekologická výchova
- sběr přírodnin a práce s nimi
- vycházky do přírody
- pozorování a poznávání podzimní přírody, pojmenování změn
- rozvoj slovní zásoby na základě porovnávání jevů
- ochutnávka ovoce
- bezpečnost při hrách a činnostech v budově školy i mimo ni

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- učí se s chutí, započatou práci dokončí
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací

3. Kompetence komunikativní

- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

4. Kompetence sociální a interpersonální

- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- je schopen tolerovat druhé

Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- sběr přírodních materiálů k vytváření
- pozorování okolní přírody a změn v přírodě
- soutěživé hry
- námětové hry

Očekávané výstupy:

- uvědomuje si nebezpečí v dopravě
- pomáhá druhým
- pozná znaky ročního období
- pojmenuje některé jevy, tvary, barvy, pocity
- výzdoba školy

Metody a formy práce:

- komunitní okruh
- výklad
- skupinová práce
- vyprávění
- výlety
- beseda

- rozhovor
- praktické dovednosti
- vycházka
- námětové hry
- práce s informacemi
- evaluační metody

Environmentální vzdělávání:

- péče o zahradu – sklizení ovoce, sběr kaštanů
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- co by se stalo, kdyby ses ztratil

Primární prevence:

- všichni jsme kamarádi - kamarádství, tolerance, ohleduplnost

Další aktivity:

- Večer duchů – hry a soutěže v areálu školy
- Velká pardubická – překážkový závod
- návštěva kulturní akce – divadelní představení, kouzelník
- zdobení dýní a tvoření z přírodnin
- orientační běh s úkoly
- hokejbalový turnaj

3. Tematický celek - PODZIM - listopad – Poznáváme svět

Cíle:

- osvojování poznatků o prostředí a jeho rozmanitosti a neustálých proměnách
- vést k osvojování potřebných dovedností a vytváření příjemného, zdravého a bezpečného prostředí
- chápat, že jsou lidé různí a chovají se odlišně
- chovat se přátelsky ke všem dětem, odlišnosti neodsuzovat
- práce s literárními texty jiných národů, příběhy dětí z jiných zemí, prohlížení fotografií, práce s mapou

- posilovat postoje k druhým
- vést k rozvíjení komunikativních dovedností
- podporovat rozvoj představivosti
- rozvíjet vlastní vyjádření
- prohlubovat zkušenosti dětí s vlastnostmi materiálu
- práce s encyklopedií
- beseda s knihovnicí

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- získané poznatky dává do souvislosti

2. Kompetence k řešení problémů

- započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý
- hledá různé způsoby řešení problémů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

3. Kompetence komunikativní

- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem
- vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
- umí řešit konflikty
- nezapomíná, že správné komunikaci přísluší naslouchat druhým

4. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční a nelokomoční pohybové hry
- vytváření papírových výrobků
- čtení pohádek
- společná diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- společenské hry
- vytváření z různých materiálů

Očekávané výstupy:

- samostatně vyjadřuje přání, myšlenky
- porozumí slyšenému
- projevuje zájem o knihy, kulturu, tradice naší země i jiných národů
- tvoří průměrné otázky a odpovědi
- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránilo samo sebe
- ví, na koho se obrátí v konfliktní či nejisté situaci
- uvědomuje si, co je příjemné a co nepříjemné

- uvědomuje si své pocity
- ví, že děti žijí na celém světě
- snižuje riziko vzniku dopravních nehod

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění
- doplňování textů, zápisů
- beseda
- rozhovor
- hry
- relaxace
- práce s informacemi

4. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Environmentální vzdělávání:

- ukládání přírody k zimnímu spánku
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- rozdíl mezi jednotlivým pohlavím – znaky

Primární prevence:

- vytváření prostředí pohody

Další aktivity:

- vítání Martina na bílém koni
- práce s knihou – čteme v oddělení
- příprava na adventní čas
- přáníčka pro seniory
- beseda se zajímavou osobností

4. Tematický celek – ZIMA - prosinec- Nastal čas vánoční

Cíle:

- rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- vytvářet základy estetického vztahu ke světu, k životu, kultuře a umění

- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- rozvíjet citové vztahy k okolí
- opakování respektování pravidel (neubližovat si, neničit hračky)
- umět udělat radost všem členům rodiny – výroba dáreků pod stromeček
- návštěva Čerta a Mikuláše ve ŠD
- umět vyjádřit své pocity a přání – dopis Ježíškovi
- pečení vánočního cukroví
- zimní radovánky
- VV Můj dům – moje rodina, využití fotografií – rodinné album
-
- respektování a tolerování potřeb
- odlišné způsoby jejich uspokojování – vánoční zvyky, tradice

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k řešení problémů

- je kreativní
- dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní

2. Kompetence sociální a interpersonální

- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- je solidární
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky

3. Kompetence občanská

- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa

4. Kompetence k trávení volného času

- umí účelně trávit volný čas
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

5. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční a nelokomoční pohybové hry
- hry na téma rodina
- činnosti zajišťující spokojenost, radost a pohody
- konstruktivní hry
- vytváření výrobků z různých materiálů

Očekávané výstupy:

- projevuje (soucit, radost, strach...)
- naučí se zpaměti texty, písně, koledy
- ví, že ne ve všech zemích tráví Vánoce všichni stejně jako u nás
- zná lidové tradice, zvyky

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- vyprávění
- praktické dovednosti
- besedy
- hry
- spolupráce s kamarády

- dílny
- multimediální výchova

Environmentální vzdělávání:

- vánoční stromeček pro ptáčky a zvířátka
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- jak dáváme najevo svou lásku

Primární prevence:

- vztahy mezi sourozenci
- vztahy se seniory - empatie
- udělat radost svému nejbližšímu – dárek

Další aktivity:

- Čertovská diskotéka se soutěžemi
- adventní výlet
- vánoční dílna
- vánoční burza
- kulturní představení
- vyrábění přáníček pro seniory

5. Tematický celek – ZIMA – leden – Zima, zima tu je

Cíle:

- vést žáky k dramatickému ztvárnění pohádek, k vlastní fantazii – improvizaci
- rozvíjet zodpovědnost za své chování a jednání
- uvědomit si začátek a konec kalendářního roku a rituály s ním spojené
- rozvíjet zkušenosti se změnami a jevy v přírodě
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- vést žáky k uvědomění si vlastního těla a jeho možnosti (pohyby, pojmenování části lidského těla)
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví
- mít zkušenosti s běžnými nemocemi, úrazy a jejich ošetřením
- vytvořit si představu o zdravé výživě
- chápat, že zdraví není samozřejmostí a je nutné si ho chránit

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- umí kriticky zhodnotit své výkony
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby

2. Kompetence k řešení problémů

- je kreativní
- dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní

3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- umí vyjádřit vlastní názor
- zapojuje se do diskuse

4. Kompetence sociální a interpersonální

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanská

- chová se zodpovědně
- dbá na osobní zdraví své i druhých

6. Kompetence k trávení volného času

- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování)

7. **Kompetence digitální**

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- sportovní hry
- smyslové hry
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

Očekávané výstupy:

- uvědomuje si, co znamená zodpovídat se za své jednání a chování
- volí vhodné činnosti ve třídě, venku podle možnosti a vlastní potřeby
- vede ne jenom sebe k ochraně před úrazem a nemocí
- uvědomuje si znaky zimní přírody

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění
- rozhovor
- hry
- soutěže
- spolupráce s rodiči

Environmentální vzdělávání:

- péče o ptáčky a zvířata
- sněhuláci jako živí
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- jak dáváme najevo svou lásku

Primární prevence:

- vztahy mezi sourozenci
- udělat radost svému nejbližšímu

Další aktivity:

- návštěva kulturního pořadu
- posezení nad knihou – prezentace žáků , zážitky z četby
- Tři králové - tradice

- Pyžamová diskotéka
- práce v kuchyňce – příprava jednoduchých pokrmů nebo moučníků
- zimní olympiáda
- veřejné bruslení

6. Tematický celek – ZIMA – únor - Místo, kde bydlím

Cíle:

- vědět, ve kterém městě, obci a zemi žijeme
- znát adresu bydliště, státní vlajku, znak obce
- Praha – hlavní město ČR
- vědět o tradicích, zvycích a slavnostech naší obce – pověsti
- znát instituce v naší obci a jejich účel
- znát práci lidí, kteří zajišťují důležité služby všem občanům (obchody, lékárna, pošta, hasiči, policie, nemocnice)

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje
- učí se s chutí, započatou práci dokončí

2. Kompetence k řešení problémů

- problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promýšlí a plánuje řešení problému, při řešení nachází shodné a odlišné znaky
- je iniciativní a podnikavý

3. Kompetence občanská

- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa

4. Kompetence k trávení volného času

- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech

5. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, sezónní činnosti
- hry na poznání řemesel
- poslech čtení příběhů
- hry na zručnost
- výroba masek – práce s papírem

Očekávané výstupy:

- prohlubuje zájem o knihy, kulturu a tradice
- vytváří citové vztahy ke svému okolí
- posiluje vědomí o městě, ve kterém žije
- poznává část krajiny, ve které se nachází
- popisuje a vyjadřuje dění kolem sebe
- rozvíjí pocit sounáležitosti se živou a neživou přírodou
- dokončí započatou práci

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- návštěva divadla
- beseda
- rozhovor
- hry
- poznávání rostlin, přírodnin, živočichů
- evaluační metody

Environmentální vzdělávání:

- třídění odpadů
-

Sexuální vzdělávání:

- co bych dělal, kdyby mi někdo cizí něco dal

Primární prevence:

- bezpečnost, pomoc druhému

Další aktivity:

- Karneval
- Masopust – tradice, průvod
- tvoření masek
- hrátky na sběhu
- zimní olympiáda
- veřejné bruslení

7. Tematický celek – JARO – březen – Svět kolem nás se probouzí

Cíle:

- prohlubovat poznatky o změnách v přírodě
- jarní příroda a znaky ročního období
- činnosti zaměřené k jarnímu období a k svátkům jara
- vytváření správných pracovních dovedností
- živočichové na jaře – mláďata v přírodě a v hospodářství

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- získané poznatky dává do souvislostí

2. Kompetence k řešení problémů

- spontánně přichází s novým řešením
- svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- všímá si dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací

3. Kompetence komunikativní

- umí vyjádřit vlastní názor
- dokáže promluvit na veřejnosti
- umí řešit konflikty
- vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

4. Kompetence sociální a interpersonální

- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- respektuje dohodnutá pravidla
- je schopen respektovat jiné

5. Kompetence k trávení volného času

- umí účelně trávit volný čas
- orientuje se v možnostech jeho smyslu plném využití

6. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli

Vzdělávací nabídka:

- výrobky k jarní tematice
- pozorování přírodních jevů v okolí, vyprávění
- hry na rozvoj slovní zásoby
- poslech čtených příběhů, práce s literárním textem
- pohybové činnosti

Očekávané výstupy:

- učí se sdělovat svoje pocity a zážitky
- umí je správně pojmenovat
- umí vyjádřit svá přání, svoji myšlenku
- nebojí se vyjádřit nahlas
- upevňuje hudební cítění a rozvíjí vlastní vyjádření
- naučí se písně a básně o jaru
- ví, na koho se má obrátit v konfliktní situaci

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- relaxace
- rozhovor
- práce s informacemi
- vycházky
- vyprávění
- hry – námětové
- evaluační metody

Environmentální vzdělávání:

- vítání jara
- probouzení přírody
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- co bych dělal, kdyby mi někdo cizí něco dal

Další aktivity:

- Vítání jara - vynášení Morany
- velikonoční dílna
- soutěž – Švihadlový král/královna
- Březen – Měsíc knihy – burza knih
- postřehové závody

8. Tematický celek – JARO – duben – Modrá planeta – naše planeta

Cíle:

- mít znalosti o existenci planety Země jako součástí vesmíru
- fauna a flóra naší planety
- moře a jeho svět
- vědět, že časem se vše vyvíjí a proměňuje
- zná, jak probíhá život člověka z hlediska růstu, vývoje a stárnutí
- změny v přírodě a v počasí během roku
- Vědět, že čas se měří minuty, hodiny
- Velikonoce – svátky jara, tradice, zvyky, symboly

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje
- získané poznatky dává do souvislostí

2. Kompetence komunikativní

- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem
- nezapomíná, že ke správné komunikaci přísluší naslouchat druhým

3. Kompetence občanská

- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno adičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa

4. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- estetické a tvůrčí aktivity – výtvarné, pracovní
- pozorování v přírodě, vycházky do přírody
- hry pro cvičení postřehu
- práce s encyklopedií

Očekávané výstupy:

- pojmenuje časové úseky
- souvisle se vyjadřuje
- poznává rostliny v lese i na louce

Metody a formy práce:

- výklad
- komunitní kruh
- vyprávění
- rozhovor
- praktické dovednosti
- práce s informacemi
- hry
- poznávání rostlin

Environmentální vzdělávání:

- Den Země
- Recyklohraní – nakládání s odpady

Primární prevence:

- seznamování se s potravinami – zdravé – nezdravé

Další aktivity:

- Čarodějnice
- Týden zdraví
- Den Země
- hokejbal
- atletický trojboj

9. Tematický celek – LÉTO – květen – Co mi řekl semafor

Cíle:

- budovat pocit bezpečí
- vést děti k ochraně před úrazem
- učit se bezpečnému chování v dopravě
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- odhadovat rizika ohrožující bezpečnost
- znát pravidla silničního provozu – důležitá tel. čísla
- prohlubovat citové vztahy k rodině

Klíčové kompetence:

1. Kompetence občanská

- chová se zodpovědně
- dbá na osobní zdraví své i druhých
- chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské)

2. **Kompetence k trávení volného času**

- umí účelně trávit volný čas
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

3. **Kompetence digitální**

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- návštěva dopravního hřiště
- poslech čtených příběhů práce s dětskými časopisy
- hry pro cvičení paměti
- hry s náčiním

Očekávané výstupy:

- uvědomuje si nebezpečí v dopravě
- zná dopravní značky
- projevuje, co cítí
- odhadne své fyzické dovednosti

Metoda a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- pohybové aktivity
- beseda
- rozhovor
- práce s informacemi
- vyprávění
- exkurze

Environmentální vzdělávání:

- tvoření z odpadového materiálu
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- co bych dělal, kdyby mi někdo cizí něco dal

Primární prevence:

- požívání nebezpečných látek – cigarety, alkohol, drogy

Další aktivity:

- tvoření dáreků ke Dni matek
- nácvik na dětskou akademii
- jarní dílna
- bylinkový den, péče o bylinkovou spirálu

10. Tematický celek – LÉTO – červen – Na celém světě jsou děti

Cíle:

- vnímat lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, kulturními a povahovými jako přirozený stav
- uvědomit si sám sebe
- zajímat se o život dětí v jiných zemích
- Den dětí

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů

2. Kompetence k řešení problémů

- ověřuje prakticky správné řešení problémů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

3. Kompetence komunikativní

- umí vyjádřit svůj názor

4. Kompetence sociální a interpersonální

- projevuje citlivost a ohleduplnost
- je solidární
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. Kompetence občanská

- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit

6. Kompetence digitální

- žák je zapojen v kroužku PC
- žák umí vyhledávat informace a tematická videa na PC
- žák umí za pomoci vychovatelky obsluhovat interaktivní tabuli
- žák umí používat a hrát digitální a interaktivní hry

Vzdělávací nabídka:

- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- hry v přírodě
- tvořivá činnost
- příprava Dne dětí
- příprava dětské akademie

Očekávané výstupy:

- uvědomujeme si, že všichni lidé nejsou stejní
- vyjadřuje se nahlas bez ostychu
- zná pravidla soužití a je tolerantní a ohleduplný ke svému okolí

Metody a formy práce:

- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- rozhovor
- sportovní soutěže
- výlety
- pohybové aktivity

Environmentální vzdělávání:

- péče o květiny
- tvoření z přírodnin
- recyklohraní – nakládání s odpady

Sexuální vzdělávání:

- péče rodiny

Primární prevence:

- šikana, kyberšikana, agresivita, rasismus

Další aktivity:

- výlety do přírody
- Den dětí
- dětská akademie
- Hajaja - spaní ve školní družině
- rozloučení se školním rokem
- další pohybové aktivity – bowling, lezecká stěna, lanové centrum

XVI. ZÁVĚR

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti žáka. Přejeme si, aby z našich žáků vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé se smyslem pro zodpovědnost, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné životní situace.

Pro život se potřebujeme naučit komunikovat a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují schopnostmi, chováním, zvyky, temperamentem, zájmy. Tyto rozdílnosti bychom se pak měli naučit respektovat.

Ideálním prostředím k tomuto je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

V Pardubicích, dne 26.srpna 2024

Alena Řeháková
vedoucí vychovatelka

Mgr. Jarmila Křivková
ředitelka školy